

(بوم گرایی و ارزشهای معماری بومی پاسخگوی نیاز امروز معماری)

کیمیا محمدزاده میرکی *

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه مازیار رویان ، mohammadzade.kimiya@gmail.com

چکیده

آغاز هزاره سوم و ورود به عصر دنیای چند جهانی ، تحول و توسعه زاده شده در زمینه تمدن بشری را دارای پیامدهای مثبت و منفی بسیاری نموده است. از این پیامدهای چالش بر انگیز میتوان به مداخله انسان در طبیعت ، کاربرد نادرست تکنولوژی ، دگرگونی های زیست محیطی ناشی از این دو عامل و الگوبرداری ناشیانه از تئوریهای وارداتی اشاره کرد. پیامدهای مذکور باعث مخدوش شدن عقبه معماری و شهرسازی ما و نیز احساس بی ریشگی و انزوا شده است. از این رو خلق فضای معماری و شهرسازی با ایجاد فضای مناسب فرهنگی برگرفته از ویژگی های بوم گرایی هر منطقه میتواند پاسخگوی این پیامدهای بوجود آمده باشد. این مقاله به دنبال یافتن گونه ای از معماری بومی است که بتواند در میان سیل این سبک های متنوع، جایگاه خویش را باز یابد و بتواند چگونگی طراحی فضای معماری را در یک بستر فرهنگی بر اساس رویکرد بوم گرایی مورد بررسی قرار دهد. برای نیل به این منظور نشان می دهیم که باید همگام با بهره مندی از مواهب توسعه و پیشرفت صنعتی و تکنولوژی ، هماهنگ تر با طبیعت و در جهت حفظ محیط زیست خود عمل نماییم چرا که معماری بومی به سبب سازگاری بالا با محیط زیست ، برای تامین پایداری فرهنگی و اقتصادی در دراز مدت لازم است. این جستجو با جمع آوری داده ها و اطلاعات از طریق مطالعات کتابخانه ای و به شکل توصیفی صورت گرفته است. در روند این پژوهش چنین نتیجه گیری شده است که در معماری بومی دو گونه نگرش وجود دارد: نگرش تفسیری یا مثبت و نگرش محافظه کارانه یا منفی. با توجه به ویژگی های هر یک می توان انتظار داشت که بومی گرایی با رویکرد تفسیری یا مثبت توانایی پاسخ گویی به مطالبات روز و انطباق با نیاز های امروز کاربرانش را خواهد داشت.

واژه های کلیدی: بوم گرایی، طراحی فضای معماری، پایداری، سازگاری با طبیعت، معماری بومی تفسیری، معماری بومی محافظه کارانه

۱- مقدمه

امروزه با توجه به هجوم معماری های غیر محلی، این خطر وجود دارد که معماری های بومی هر منطقه به مرور حذف و یا فراموش شوند. لذا امروز باید به دنبال پاسخ این سوال باشیم که معماری بومی چگونه می تواند خود را با نیاز های امروز منطبق کرده و پاسخگوی مطالبات آینده معماری باشد؟ معماری بومی چنانچه با نگرشی تفسیری مورد توجه قرار گرفته و به باز خوانی آن پرداخته شود، می تواند آفریننده معماری هایی نو باشد. معماری بومی مظهر ارزش های اخلاقی ، ملی و میهنی است که با تکیه بر اقلیم ، خود را باور کرده است. این نوع معماری با حفظ حرمت و تمامیت خانوادگی و حجاب زندگی شرایط آسایش را برای اعضا خود فراهم می آورد. در حال حاضر، ورود نقشه های کلیشه ای نشانی از مذهب و فرهنگ ندارند، جای معماری اصیل و زیبایی را می گیرد که ساخته ذهن توانمند مردم هنرمند این آب و خاک بوده است. همچنین فرآیند صنعتی شدن را